

Lovforslag nr. L 191

Folketinget 2015-16

Fremsat den 31. maj 2016 af Udlændinge-, integrations- og boligministeren (Inger Støjberg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om udlændingeloven og lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

(Ophævelse af 2 års fristen i sager om familiesammenføring med børn og overgangsregel for ret til ferie for uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere, der overgår til integrationsydelse)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 16, 3. pkt., affattes således:
”1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.”
2. § 9, stk. 16, 4. og 5. pkt., ophæves.

§ 2

I lov nr. 300 af 22. marts 2016 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Udvidelse af personkredsen for modtagelse af integrationsydelse m.v.) foretages følgende ændring:

1. Efter § 7 indsættes:
»§ 8. Uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse, og som pr. 31. marts 2016 har optjent ret til 5 ugers ferie, jf. § 13, stk. 11, i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved lov nr. 894 af 4. juli 2013, bevarer deres ret til at afholde de 5 ugers ferie inden for de 12 følgende måneder. § 13, stk. 12, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse. Under ferie udbetales integrationsydelse, under forudsætning af, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, mens ferien afholdes. Ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 5 ugers ferie.

Stk. 2. Uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse, og som pr. 30. juni 2016 har optjent ret til 4 ugers ferie, jf. § 13, stk. 11, i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved lov nr. 296 af 22. marts 2016, bevarer deres ret til at afholde de 4 ugers ferie inden for de 12 følgende måneder. § 13, stk. 12, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse. Under ferie udbetales integrationsydelse, under forudsætning af, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, mens ferien afholdes. Ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 4 ugers ferie.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Udlændingelovens § 9, stk. 16, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 1 og 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovforslagets fremsættelse har indgivet ansøgning om opholdstilladelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Ophævelse af 2 års fristen i sager om familiesammenføring med børn
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. EU-Domstolens dom i sagen C-561/14, Genc
 - 2.3. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
3. Overgangsregel for ret til ferie for uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere, der overgår til integrationsydelse
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. De administrative konsekvenser for borgerne
7. De miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Den 12. september 1963 undertegnede Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet en associeringsaftale. Formålet med aftalen var at styrke de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Tyrkiet, herunder gradvist at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed. Associeringsaftalen er senere blevet suppleret med en tillægsprotokol af 23. november 1970 og udmøntet i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980, som blev vedtaget inden for rammerne af associeringsaftalen.

Associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet betyder, at der er grænser for, hvilke restriktioner medlemsstaterne må indføre over for økonomisk aktive tyrkiske statsborgere i medlemsstaten.

EU-Domstolen har i en række domme fortolket Associeringsaftalen, tillægsprotokollen og Associeringsrådets afgø-

relse nr. 1/80. EU-Domstolen har herunder den 12. april 2016 afsagt dom i sagen C-561/14, Genc, der vedrører Associeringsaftalekomplekset med Tyrkiet og udlændingelovens § 9, stk. 16, tidligere § 9, stk. 13.

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 16, at familiesammenføring med et barn, hvis barnet og den anden forælder bor i hjemlandet, og barnet er over 6 år, som udgangspunkt er betinget af, at barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet.

Kravet stilles blandt andet ikke, hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne for at få familiesammenføring med barnet.

EU-Domstolen fastslår i Genc-dommen, at kravet i udlændingelovens § 9, stk. 16, udgør en restriktion, som er omfattet af stand still klausulerne i artikel 13 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 og artikel 41, stk. 1, i Tillægsprotokollen

til Associeringsaftalen med Tyrkiet, og at kravet dermed er i strid hermed, medmindre det er begrundet i et tvingende alment hensyn og er egnet til at sikre virkeliggørelsen af det forfulgte lovlige formål og ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at nå formålet.

EU-Domstolen fastslår derefter, at hensynet til at sikre en vellykket integration af udlændinge kan udgøre et tvingende alment hensyn.

Med henvisning til, at kravet kun finder anvendelse for ansøgninger om familiesammenføring, som indgives efter 2 års fristen, finder EU-Domstolen imidlertid, at proportionalitetskravet ikke er opfyldt, idet kravet fører til ”usammenhængende resultater”.

EU-Domstolen konkluderer på den baggrund, at kravet ikke kan begrundes.

Det betyder, at udlændingelovens § 9, stk. 16, i sin nuværende affattelse ikke kan finde anvendelse i sager om familiesammenføring med børn.

Lovforslaget har til formål at bringe udlændingelovens § 9, stk. 16, i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Associeringsaftalekomplekset som fortolket af EU-Domstolen i sagen C-561/14, Genc.

Med lovforslaget foreslås det således at ophæve 2 års fristen i § 9, stk. 16.

Den foreslåede ændring betyder, at det fremover ikke vil være afgørende for, om der skal foretages en integrationsvurdering, om ansøgningen om familiesammenføring er indgivet før eller efter 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne for familiesammenføring. I sager om familiesammenføring med børn, hvor barnet og den anden forælder bor i hjemlandet, og barnet er over 6 år, vil udgangspunktet altid være, at opholdstilladelse er betinget af, at barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Kravet vil således gælde, uanset hvornår ansøgningen om familiesammenføring er indgivet. Dette indebærer en skærpelse i forhold til den nuværende ordning.

Det må antages, at den proportionalitetsvurdering, hvorefter 2 års kravet er blevet fundet usammenhængende i forhold til Associeringsaftalekomplekset, vil blive lagt til grund af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i en lignende sag vedrørende fortolkningen af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til respekt for familielivet. Det er derfor nødvendigt at lade den foreslåede ændring gælde i alle sager om familiesammenføring med børn efter udlændingeloven, uanset nationalitet.

Der henvises til afsnit 2.

Herudover indeholder lovforslaget et forslag til ændring af lov nr. 300 af 22. marts 2016 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Udvidelse af personkredsen for modtagelse af integrationsydelse m.v.), der trådte i kraft 1. april 2016 og får virkning fra 1. juli 2016. I forbindelse med lovændringen blev ikke taget stilling til den situation, hvor en uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, der fra 1. juli 2016 overgår til at modtage integrationsydelse, forinden den 1. juli 2016 har opnået ret til ferie i medfør af lov om aktiv socialpolitik. Med lovforslaget foreslås en overgangsbestemmelse, som indebærer, at de berørte personer kan afholde den optjente ferie på integrationsydelse i 12 måneder frem.

Der henvises til afsnit 3.

2. Ophævelse af 2 års fristen i sager om familiesammenføring med børn

2.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har dansk indfødsret, har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

Hvis barnet og en af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 6 år, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kun gives, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 16, 1. pkt. Ved vurderingen skal der lægges vægt på barnets og begge forældres forhold, jf. § 9, stk. 16, 2. pkt.

Efter § 9, stk. 16, 3. pkt., gælder 1. og 2. pkt. ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, eller hvis ansøgningen indgives, senest 2 år efter at den herboende forælder opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2.

Fristen på 2 år regnes tidligst fra barnets fyldte 6. år, jf. § 9, stk. 16, 4. pkt.

Efter § 9, stk. 16, 5. pkt., gælder 1. og 2. pkt. endvidere ikke, hvis den herboende forælder ved udløbet af fristen på 2 år er forhindret i at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet, herunder som følge af tvist om forældremyndigheden over barnet, eller som følge af at barnets opholdssted ikke kendes, og hvis den herboende forælder efter forhindringens ophør søger at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet uden unødigt ophold.

Udlændingelovens § 9, stk. 16, indebærer, at der i tilfælde, hvor barnet er over 6 år, og barnet og den anden af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og der først søges om familiesammenføring efter udløb af fristen på 2 år, som udgangspunkt kun gives tilladelse til familiesammenføring med barnet, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Derimod stilles kravet ikke, hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende forælder har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold

Kravet om mulighed for en vellykket integration blev oprindeligt indført som § 9, stk. 13, ved lov nr. 427 af 9. juni 2004 om ændring af udlændingeloven og integrationsloven. Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 171 af 20. februar 2004, afsnit 3.2, fremgår det bl.a., at bestemmelsen har til formål at modvirke, at herboende personer bevidst vælger at lade deres barn blive i hjemlandet med den anden af forældrene, indtil barnet næsten er voksent, på trods af at barnet på et tidligere tidspunkt kunne have fået opholdstilladelse i Danmark. På den måde opnås det, at barnets opvækst foregår i hjemlandet i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke, således at barnet ikke i barndommen præges af danske normer og værdier.

I tilknytning hertil skal der tages højde for, om formålet med barnets ophold hos den anden forælder i hjemlandet har været, at barnet får en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke og ikke i sin barndom præges af danske normer og værdier. Hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende person opfylder betingelserne for at opnå familiesammenføring med barnet, må det antages, at det ikke herved har været hensigten at undgå, at barnet i sin barndom præges af danske normer og værdier. I disse tilfælde skal der derfor ikke stilles krav om en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration.

Vurderingen af, om grundlaget for en vellykket integration er til stede, er skønsmæssig. Elementerne i skønnet er omtalt i bestemmelsens forarbejder, og der er således i forbindelse med lovgivningsprocessen lagt rammerne for det administrative skøn. Den nærmere praksis for administration af bestemmelsen i forhold til bestemmelsens oprindelige affattelse er beskrevet i Integrationsministeriets ”Notat om praksis

efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 13 (vellykket integration)” af 2. juli 2007 og ”Notat om betydningen af, at den herboende forælder har herboende særbørn, i sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 13 (Muligheden for vellykket integration)” af 23. juni 2010. Notaterne er sendt til Folketingets Integrationsudvalg (Folketingsåret 2006/2007, alm. del – bilag 226, og Folketingsåret 2009/2010, alm. del – bilag 163).

Ved vurderingen af, om barnet har eller har mulighed for en vellykket integration, vil der bl.a. skulle lægges vægt på længden og karakteren af barnets ophold i de respektive lande, herunder om barnet har opholdt sig her i landet tidligere, og i givet fald i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der skal endvidere lægges vægt på, om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Herudover skal der blandt andet lægges vægt på, om barnet under sin opvækst i øvrigt er blevet præget af danske værdier og normer i en sådan grad, at barnet har eller har mulighed for opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet.

Vurderingen er nærmere beskrevet i Integrationsministeriets notat af 2. juli 2007, hvoraf blandt andet følgende fremgår:

”4. Generelt om den skønsmæssigt prægede vurdering

Bestemmelsen finder efter sin ordlyd og praksis anvendelse i sager vedrørende alle nationaliteter.

Der lægges ved afgørelsen af sager efter bestemmelsen vægt på, om de formelle kriterier – overskridelse af 2 års fristen, og at den anden forælder opholder sig i hjemlandet – kan konstateres at være til stede. Der lægges desuden vægt på længden og karakteren af barnets ophold i hjemlandet.

Som det fremgår af bemærkningerne, skal den herboende forælders integration i samfundet tillægges en vis betydning.

Det fremgår desuden, at hensynet til barnets tarv kan medføre fravigelse af bestemmelsen, hvis den i hjemlandet boende forælder er ude af stand til at tage vare på barnet.

Der vil som det klare udgangspunkt blive givet afslag i sager, hvor det må lægges til grund, at den herboende forælder bevidst har undladt at søge at få barnet til Danmark tidligere ud fra et ønske om at sikre, at barnet derved får en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke og ikke i sin barndom præges af danske normer og værdier.

5. Om de nærmere elementer i den skønsmæssige prægede vurdering

a. Om karakteren af barnets tilknytning til den forælder, der er i hjemlandet

Bestemmelsen i § 9, stk. 13, kan alene finde anvendelse, hvis den anden af barnets forældre opholder sig i hjemlandet. Der kan desuden ske fravigelse af bestemmelsen, hvis den i hjemlandet boende forælder er ude af stand til at tage vare på barnet.

Der bør ved vurderingen af kravene til dokumentation for, at den anden forælder er i hjemlandet og har mulighed for at være i kontakt med og tage vare på barnet, lægges en vis vægt på parternes egen forklaring herom.

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at barnet har boet hos den herboende forælders egne forældre, og der har været løbende eller mere sporadisk kontakt til den anden forælder, men at denne anden forælder pludselig er forsvundet eller flyttet langt væk til et ukendt opholdssted.

Den herboende forælders eventuelle egne oplysninger om den anden forælders manglende vilje og/eller evne til at tage sig af barnet, bør ligeledes tillægges en vis betydning. Der kan efter bemærkningerne lægges vægt på den anden forælders alvorlige sygdom eller handicap.

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at den i hjemlandet boende forælder er alkoholiker eller narkoman, at den pågældende er hjemløs eller bor under vagabondagtige forhold, ligesom der er eksempler på, at den pågældende i hjemlandet har indgået nyt ægteskab, og at den pågældendes nye ægtefælle ikke vil acceptere at have barnet boende.

Bevisvurderingen i disse sager skal både tage hensyn til oplysninger givet tidligere til sagen samt senere oplysninger om f.eks. forholdene for barnet i hjemlandet.

Udlændingemyndighederne skal i den forbindelse overveje behovet og de eventuelle faktiske muligheder for at søge oplysningerne nærmere undersøgt eller efterprøvet, eksempelvis gennem en lokal dansk repræsentation. Ved vurderingen heraf skal der også tages hensyn til, at sager af denne karakter bør søges afsluttet hurtigt.

b. Om barnets alder

Bestemmelsen er blandt andet tænkt til at modvirke de sager, hvor børn først hentes til Danmark kort tid før, at de grundet deres alder ikke længere kan få familiesammenføring (tidligere 18 år, nu 15 år).

Det fremgår derudover udtrykkeligt af bemærkningerne, at det er et selvstændigt ønske at få børnene hertil så unge som muligt:

”Mindreårige udlændinge, der skal bo i Danmark, bør efter regeringens opfattelse – af hensyn til barnet og af integrationsmæssige årsager – komme hertil så tidligt som muligt og få en så stor del af deres opvækst her i landet som muligt.”

...

c. Om barnets eventuelle ophold i Danmark

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at barnet indrejser på visum og opholder sig i Danmark i en periode. I visse tilfælde går barnet under et sådant ophold i dansk skole. Der er i visse tilfælde fremlagt udtalelser fra skolen om, at barnet har udviklet sig tilfredsstillende under skoleopholdet.

Sådanne ophold og udtalelser kan efter omstændighederne tillægges en vis betydning, idet det dog bemærkes, at det forhold, at barnet har fulgt almindelig skolegang og herved er blevet bedre til dansk, ikke i sig selv dokumenterer eller sandsynliggør, at der er mulighed for at opnå en vellykket integration.

Kortere visumophold – og evt. skolegang eller anden undervisning her i landet – vil ikke i sig selv skulle tillægges særlig betydning. Overstiger længden af barnets (evt. flere) ophold i Danmark – og evt. skolegang her i landet – mere end et år, bør dette tillægges en vis betydning.

d. Om barnets eventuelle danskundskaber

Der skal ifølge bemærkningerne lægges vægt på, om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland.

Der foranstaltes ikke en egentlig sprogtestning af børn med henblik på vurderingen af sager om familiesammenføring, herunder sager der vurderes i forhold til bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 13.

Hvis barnet er født og/eller har haft sin opvækst i hjemlandet, lægges det som udgangspunkt til grund, at barnet taler det sprog, der tales i hjemlandet.

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at det påberåbes, at barnet allerede taler og forstår dansk. Sprogkundskaberne påberåbes opnået under ophold i Danmark eller gennem undervisning i hjemlandet.

Vurderingen af et barns påberåbte danskundskaber foretages som udgangspunkt ud fra de foreliggende faktuelle oplysninger, herunder om der er dokumentation for, at barnet har været i Danmark, herunder evt. har gået i skole i landet, om den herboende forælder har været på længerevarende besøg i hjemlandet og i den forbindelse undervist barnet, eller

om der er anden form for dokumentation, der viser, at barnet i hjemlandet har modtaget undervisning fra andre.

e. Om ældre søskende, der tidligere er familiesammenført til Danmark

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at det påberåbes, at den herboende forælder tidligere har fået familiesammenført andre større børn, og at det er lykkedes at integrere disse.

Dette tillægges som udgangspunkt ikke særlig betydning. Dels kan selve antallet af familiesammenførte børn i sig selv begrunde, at det må anses for sværere at finde tid og overskud til at integrere den/de senest tilkomne, dels er det meget svært at vurdere, om de ældre søskende reelt set er velintegreerede.

I tilfælde, hvor der er tale om dokumenterede vellykkede integrationsforløb for ældre børn, vil der typisk være tale om en herboende familie med et generelt stort integrationspotentiale, hvorfor dette forhold kan tillægges særlig vægt, jf. nedenfor under pkt. g.

f. Om den herboendes intentioner og vilje i forbindelse med at lade barnet blive i hjemlandet

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til bestemmelsen, at den er tænkt til at modvirke den herboendes bevidste handling ved at lade barnet blive i hjemlandet.

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at det påberåbes, at den herboende har ladet barnet blive i hjemlandet af mere overordnede integrationsmæssige hensyn; nemlig ud fra tanken om, at forælderen først selv ville integreres i Danmark, førend den pågældende følte sig klar til at påtage sig opgaven med at integrere barnet. Som en variant heraf ses det i visse sager påberåbt, at forælderen har valgt først at søge at få barnet til Danmark, når pågældende følte sig sikker i det ægteskab, der lå til grund for forælderen egen indrejse og ophold i Danmark.

Der bør lægges en vis vægt på oplysningerne fra den herboende forælder om dennes intentioner og vilje i forhold til, at pågældende har ladet barnet blive i hjemlandet.

Udlændingemyndighederne skal i den forbindelse overveje behovet og de eventuelle faktiske muligheder for at søge oplysningerne nærmere undersøgt eller efterprøvet. Dette kan eksempelvis ske ved indhentelse af oplysninger fra den kommune, hvor den pågældende har gennemført sit introduktionsprogram.

g. Om betydningen af den herboendes egen og af ægtefælless integration

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at den herboende forælder er gift eller samlever med en endog særdeles godt integreret ægtefælle til den herboende forælder.

Der skal ifølge bemærkningerne lægges en vis vægt på den herboende forælders egen integration i det danske samfund. Der er ikke udtrykkeligt omtalt nærmere om betydningen af den herboendes forælders eventuelle ægtefælles integration.

Der bør anlægges en mere samlet vurdering af den herboende families integration. Det bør således vurderes, om der er tale om en modtagende familie, der samlet set må anses for at have en stærk tilknytning til det danske samfund og som derfor må anses for særlig egnet til at sikre, at barnet – uanset at det ikke er kommet til Danmark hurtigere – stadig vil kunne sikres en vellykket integration i det danske samfund.

h. Generelle formålsbetragtninger om genopdragelse

Som det fremgår af bemærkningerne, ønskede man med bestemmelsen i § 9, stk. 13, at ramme et særligt mønster af immigration, hvor børn af herboende udlændinge blev familiesammenført til Danmark så sent som muligt i barnets liv med det udtalte formål at fastholde barnet mest muligt i hjemlandets kultur:

”... eksempler på, at forældre bevidst vælger at lade et barn blive i hjemlandet – enten sammen med en af forældrene eller med andre familiemedlemmer – indtil barnet er næsten voksent, på trods af at barnet på et tidligere tidspunkt kunne have fået opholdstilladelse i Danmark.

På den måde opnås det, at barnet får en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke og ikke i sin barndom præges af danske normer og værdier.”

Der er fra praksis konkrete eksempler på, at den herboende forælder og forælderen i hjemlandet tidligere har været gift eller har levet sammen i deres fælles hjemland inden den herboendes indrejse i Danmark, og at parret senere indgiver ansøgning om ægtefællesammenføring her i landet på baggrund af nyt ægteskab indgået efter den herboende indrejse i Danmark. Indgåelse af ægteskab på ny indikerer efter udlændingemyndighedernes opfattelse, at den herboende har bevaret en væsentlig tilknytning til ansøgeren og hjemlandet.

Er der tale om et sådant familieforhold, hvor barnet igennem flere år har boet hos eller haft løbende kontakt med forælderen i hjemlandet, taler det efter udlændingemyndighedernes opfattelse med meget betydelig vægt for at antage, at den herboende bevidst har valgt at barnet blive i hjemlandet med

henblik på, at barnet skulle have en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke.”

Ved lov nr. 566 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven blev § 9, stk. 16, 2. pkt. indført. Efter denne bestemmelse skal der ved vurderingen af, om et barn har grundlag for en vellykket integration, lægges vægt på barnets og begge forældres forhold.

Bestemmelsen i 2. pkt. blev indført på baggrund af et ønske om, at den herboende forælders integration i Danmark fremover skulle tillægges øget vægt ved vurderingen af, om et barn har grundlag for en vellykket integration. Ved vurderingen heraf skal det indgå bl.a., om den herboende forælder har opnået og fortsat har fast beskæftigelse, og om han eller hun har gennemført tilbudt danskuddannelse. Endvidere skal barnets forhold til forælderen i hjemlandet som hidtil indgå i den samlede afvejning af barnets muligheder for en vellykket integration her i landet. Det blev således fastholdt, at det skal indgå i vurderingen, om barnets forælder i hjemlandet objektivt set er i stand til at tage sig af barnet, men det skal også tillægges vægt, hvis forælderen i hjemlandet – uanset den pågældendes evne – ikke hidtil har udvist vilje til at tage sig af barnet. Der henvises til afsnit 3.3. og 3.4. og bemærkningerne til § 1, nr. 1, i lovforslag nr. L 150 af 11. april 2012 om ændring af udlændingeloven.

Afgørelsen af, om grundlaget for en vellykket integration er til stede i den enkelte sag, beror således på en konkret vurdering, hvori indgår en lang række objektive kriterier.

Kravet om mulighed for en vellykket integration finder alene anvendelse for børn over 6 år. Aldersgrænsen blev indført ved lov nr. 566 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven og er begrundet i, at yngre børn – uanset at barnets hidtidige opvækst har været i et andet land, og at opvæksten dermed har været præget af en anden kultur – må antages fortsat at have gode muligheder for en vellykket integration i det danske samfund. Hvis et barn alene i sin tidlige barndom har boet i et andet land, må det antages, at den herboende forælder – når barnet kommer her til landet – har mulighed for at sikre barnets integration, ligesom barnet gennem skolegang og deltagelse i sociale aktiviteter m.v. her i landet sikres et godt grundlag for en vellykket integration, jf. afsnit 3.2. i lovforslag nr. L 150 af 11. april 2012 om ændring af udlændingeloven.

Fristen på 2 år regnes som nævnt tidligst fra barnets fyldte 6. år, jf. § 9, stk. 16, 4. pkt. Dette indebærer i praksis, at børn op til det fyldte 8. år ikke skal integrationsvurderes, uanset at den herboende forælder først søger barnet familiesammenført senere end 2 år efter, at det har været muligt.

Kravet om mulighed for en vellykket integration stilles ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens

enhed, taler derimod, jf. § 9, stk. 16, 3. pkt. Dette indebærer bl.a., at kravet ikke stilles, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger dette.

Det følger af § 9, stk. 16, 5. pkt., at kravet om mulighed for en vellykket integration af barnet endvidere ikke gælder, hvis den herboende forælder ved udløbet af fristen på 2 år er forhindret i at opnå opholdstilladelse til barnet, herunder som følge af tvist om forældremyndigheden over barnet, eller som følge af at barnets opholdssted ikke kendes, forudsat at den herboende forælder efter forhindringens ophør søger at opnå opholdstilladelse til barnet uden unødigt ophold.

2.2. EU-Domstolens dom i sagen C-561/14, Genc

EU-Domstolen har den 12. april 2016 afsagt dom i sagen C-561/14, Genc.

Sagen vedrører den tyrkiske statsborger, Caner Genc, der i 2005 som 13-årig søgte om familiesammenføring med sin herboende tyrkiske far, som er arbejdstager her i landet. Udlændingestyrelsen meddelte i 2006 afslag på familiesammenføring, da integrationskravet i udlændingelovens § 9, stk. 13, nu § 9, stk. 16, ikke var opfyldt. Det daværende Integrationsministerium stadfæstede afgørelsen.

Der blev anlagt sag ved Glostrup Ret, som ved dom af 9. december 2011 stadfæstede ministeriets afslag på opholdstilladelse.

Sagen blev anket til Østre Landsret, som i 2014 besluttede at forelægge sagen for EU-Domstolen med henblik på Domstolens besvarelse af en række præjudicielle spørgsmål i relation til integrationskravet i udlændingelovens § 9, stk. 16.

EU-Domstolen har i sin dom af 12. april 2016 fastslået, at udlændingelovens § 9, stk. 13, nu § 9, stk. 16, udgør en ny begrænsning som omhandlet i afgørelse nr. 1/80 artikel 13 for tyrkiske statsborgeres udøvelse af arbejdskraftens frie bevægelighed, idet den fastsætter betingelser for den første indrejse for mindreårige børn af herboende tyrkiske arbejdstagere, som er strengere end dem, der fandt anvendelse, da afgørelse nr. 1/80 trådte i kraft, og som derfor kan påvirke disse tyrkiske statsborgeres udøvelse af økonomisk virksomhed i Danmark, jf. dommens præmis 50.

En sådan begrænsning er forbudt, medmindre den er begrundet i et tvingende alment hensyn og er egnet til at sikre virkeliggørelsen af det forfulgte lovlige formål og ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at nå dette formål, jf. præmis 51.

EU-Domstolen finder, at sikring af en vellykket integration af tredjelandsstatsborgere i Danmark kan udgøre et tvingende alment hensyn, jf. præmis 55-56.

EU-Domstolen finder imidlertid, at 2 års fristen (dvs. det forhold, at tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om familiesammenføring er afgørende for, om integrationskravet skal stilles) i § 9, stk. 16, ikke opfylder proportionalitetskravet ("forholdsmæssigheden"), jf. præmis 57-65.

EU-Domstolen henviser til, at kravet om en vellykket integration efter bestemmelsen kun skal stilles, hvis ansøgningen om familiesammenføring indgives senere end to år efter den dato, hvor den herboende forælder er blevet meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold, og at bestemmelsen tager udgangspunkt i en formodning om, at de børn, for hvilke der ikke er indgivet en ansøgning om familiesammenføring inden for den fastsatte frist, befinder sig i en situation, der gør, at deres integration i Danmark kun kan sikres, hvis de opfylder et sådant krav, jf. præmis 59 og 60.

Videre udtaler EU-Domstolen, at dette krav, som angiveligt er begrundet i målet om at muliggøre integrationen af de pågældende mindreårige børn i Danmark, imidlertid ikke finder anvendelse med henvisning til børnenes personlige situation, der ville kunne have en negativ indvirkning på deres integration, såsom deres alder eller tilknytning til denne medlemsstat, men med henvisning til et kriterium, der ved første øjekast synes uden relevans i forhold til muligheden for at opnå en sådan integration, nemlig tidsrummet mellem meddelelsen af permanent opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark til den pågældende forælder og datoen for indgivelsen af ansøgningen om familiesammenføring, jf. præmis 61.

EU-Domstolen stiller spørgsmål ved, hvordan indgivelsen af en ansøgning om familiesammenføring efter fristen på de to år, der følger efter meddelelsen af permanent opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark til den i Danmark bosiddende forælder, vil stille barnet mindre gunstigt i forhold til at gøre det muligt for denne at integrere sig i Danmark, således at ansøgeren er forpligtet til at føre bevis for, at barnet har en tilstrækkelig tilknytning til Danmark. Den omstændighed, at ansøgningen om familiesammenføring er blevet indgivet inden for eller efter de to år, der følger efter meddelelsen af permanent opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold til den i Danmark bosiddende forælder, kan ikke i sig selv udgøre et holdepunkt for hensigten hos forældrene til det af ansøgningen berørte mindreårige barn for så vidt angår barnets integration, jf. præmis 62 og 63.

EU-Domstolen fastslår, at indførelsen af det omhandlede kriterium med henblik på at udpege de børn, for hvilke der

skal føres bevis for en tilstrækkelig tilknytning til Danmark, fører til usammenhængende resultater for så vidt angår vurderingen af muligheden for at opnå en vellykket integration. Dette kriterium finder nemlig for det første anvendelse uden hensyntagen til det pågældende barns personlige situation og til barnets tilknytning til Danmark og risikerer for det andet at føre til forskelsbehandling i forhold til datoen for indgivelsen af ansøgningen om familiesammenføring mellem børn, der befinder sig i personlige situationer, som er fuldt ud sammenlignelige, både for så vidt angår deres alder som deres tilknytning til Danmark og deres forhold til den dér bosiddende forælder, jf. præmis 64 og 65.

EU-Domstolen bemærker, at hvad bl.a. angår vurderingen af det pågældende barns personlige situation skal de nationale myndigheder foretage denne vurdering på grundlag af tilstrækkeligt præcise, objektive og ikke-diskriminerende kriterier, som skal bedømmes konkret, og idet der træffes en begrundet afgørelse, der faktisk kan indbringes for en retsinstans med henblik på at forebygge en administrativ praksis med systematiske afslag, jf. præmis 66.

EU-Domstolen fastslår på baggrund af ovenstående, at udlændingelovens § 9, stk. 16, udgør en ny begrænsning som omhandlet i artikel 13 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80, og at en sådan begrænsning ikke er begrundet, jf. præmis 67.

2.3. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af afsnit 1, finder EU-Domstolen i sagen C-561/14, Genc, at 2 års fristen i udlændingelovens § 9, stk. 16, ikke opfylder proportionalitetskravet, jf. præmis 57-65.

EU-Domstolen fastslår på den baggrund, at bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 16, udgør en ny begrænsning som omhandlet i artikel 13 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80, som ikke er begrundet.

Det foreslås derfor at ophæve 2 års fristen i udlændingelovens § 9, stk. 16.

Den foreslåede ændring betyder, at det fremover ikke vil være afgørende for, om der skal foretages en integrationsvurdering, om ansøgningen om familiesammenføring er indgivet inden for 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne for familiesammenføring. I sager om familiesammenføring med børn, hvor barnet og den anden forælder bor i hjemlandet, og barnet er over 6 år, vil udgangspunktet være, at opholdstilladelse er betinget af, at barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Kravet vil således gælde, uanset hvornår ansøgningen

gen om familiesammenføring er indgivet. Dette indebærer en skærpelse i forhold til den nuværende ordning.

Det må antages, at den proportionalitetsvurdering, hvorefter 2 års kravet er blevet fundet usammenhængende i forhold til Associeringsaftalekomplekset, vil blive lagt til grund af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i en lignende sag vedrørende fortolkningen af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til respekt for familielivet. Det er derfor nødvendigt at lade den foreslåede ændring gælde i alle sager om familiesammenføring med børn efter udlændingeloven, uanset nationalitet.

Kravet om mulighed for en vellykket integration vil fortsat ikke blive stillet, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.

Som det fremgår af afsnit 2.1., foretager udlændingemyndighederne en konkret vurdering af muligheden for en vellykket integration i alle de tilfælde, hvor integrationskravet stilles. Vurderingen er baseret på samtlige oplysninger i sagen, og i vurderingen indgår der en række nærmere bestemte kriterier, der både er knyttet til barnets og forældrenes forhold.

Som nævnt udtaler EU-Domstolen i sagen C-561/14, Genc, at hensynet til en vellykket integration kan tillægges vægt i sager om familiesammenføring med børn til herboende økonomisk aktive tyrkiske statsborgere, jf. dommens præmis 55-56.

EU-Domstolen bemærker, at de nationale myndigheders vurdering af barnets personlige situation skal foretages på grundlag af tilstrækkeligt præcise, objektive og ikke-diskriminerende kriterier, som skal bedømmes konkret, jf. dommens præmis 66.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at ændre på selve vurderingen af, om der i en konkret sag er grundlag for en vellykket integration her i landet. Der skal således ved vurderingen lægges vægt på de samme kriterier som hidtil, idet udlændingemyndighederne som følge af dommen i sagen C-561/14, Genc, dog ikke længere som et selvstændigt kriterium skal lægge vægt på den tid, der er forløbet siden, at den herboende forælder er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold. Den forløbne tid kan dog få indirekte betydning, idet dette kan have betydning for vurderingen af de øvrige kriterier, der indgår i den samlede vurdering af, om der er grundlag for en vellykket integration.

Dvs., at udlændingemyndighedernes fortsat skal lægge vægt på bl.a.:

- barnets alder (jo yngre barnet er, jo større er sandsynligheden for, at barnet har mulighed for en vellykket integration),
- længden og karakteren af barnets ophold i henholdsvis Danmark og hjemlandet (der lægges vægt på, hvor barnet har haft hovedparten af sin opvækst og har gået i skole, og om barnet har haft ophold i Danmark, herunder skoleophold),
- barnets sproglige kundskaber (der lægges vægt på, om barnet taler dansk),
- den herboende forælders intentioner i forhold til at lade barnet blive i hjemlandet (der lægges vægt på, om den herboende forælder bevidst har valgt at lade barnet blive i hjemlandet med henblik på, at barnet skulle have en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke),
- den herboende forælders integration i det danske samfund (der lægges bl.a. vægt på, om den herboende forælder har opnået og fortsat har fast beskæftigelse), og
- barnets forhold til forælderen i hjemlandet og denne forælders forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1, og lovforslagets § 1, nr. 1.

2.4. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Kravet om vellykket integration er tidligere blevet vurderet at være i overensstemmelse med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN's børnekonvention. Det forhold, at 2 års fristen i udlændingelovens § 9, stk. 16, ophæves, således at kravet om vellykket integration gælder, uanset hvornår ansøgningen om familiesammenføring indgives, giver ikke anledning til en ændret vurdering.

Det bemærkes desuden, at EU-Domstolen i præmis 56 i sagen C-561/14, Genc, har anerkendt, at vellykket integration kan udgøre et alment tvingende hensyn i relation til Associeringsaftalekomplekset og således også kan finde anvendelse i forhold til tyrkiske statsborgere, der er omfattet af Associeringsaftalekomplekset, og som ansøger om familiesammenføring.

3. Overgangsregel for ret til ferie for uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere, der overgår til integrationsydelse

3.1. Gældende ret

Ved lov nr. 300 af 22. marts 2016, der trådte i kraft den 1. april 2016, blev personkredsen for modtagere af integrationsydelse udvidet. Ved lovændringen blev der ikke taget stilling til den situation, hvor en uddannelseshjælps- eller

kontanthjælpsmodtager forinden den 1. juli 2016 har opnået ret til ferie i medfør af aktivlovens § 13, stk. 11.

Personer, der pr. 1. april 2016 har modtaget uddannelses- eller kontanthjælp i 12 sammenhængende måneder, har ret til op til 5 ugers ferie, hvor personen kan modtage uddannelses- eller kontanthjælp, jf. aktivlovens § 13, stk. 11, 1. pkt. Ferien skal afholdes inden for de 12 følgende måneder, jf. § 13, stk. 11, 2. pkt. Det er en betingelse, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage uddannelses- eller kontanthjælp, mens ferien afholdes, jf. § 13, stk. 11, 3. pkt.

Ved lov nr. 296 af 22. marts 2016, som indførte kontanthjælpsloftet og 225-timers reglen og som trådte i kraft den 1. april 2016, blev feriebestemmelsen i aktivlovens § 13, stk. 11, ændret således, at ferieretten på op til 5 ugers ferie blev ændret til en ret til op til 4 ugers ferie. Personer, der på ikrafttrædelsestidspunktet havde ret til 5 ugers ferie, bevarede dog denne ret i 12 måneder frem, jf. overgangsreglen i lovens § 7, stk. 1.

Bestemmelserne i aktivlovens § 13, stk. 11, om uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagers ret til 4 eller 5 ugers ferie omfatter ikke personer, der modtager integrationsydelse. Det indebærer, at integrationsydelsesmodtagere ikke optjener ret til ferie og dermed integrationsydelse under ferie.

Som nævnt blev der ved udvidelse af personkredsen for modtagere af integrationsydelse ikke taget stilling til den situation, hvor en uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager forinden den 1. juli 2016 har opnået ret til ferie i medfør af aktivlovens § 13, stk. 11. Det er således uklart, om personer, der overgår til integrationsydelse den 1. juli 2016 bevarer retten til at holde den optjente ferie, fordi de pågældende ikke opfylder betingelserne for at modtage uddannelseshjælp- eller kontanthjælp, når ferien skal afholdes.

3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er ministeriets opfattelse, at der i forbindelse med lov nr. 300 af 22. marts 2016, som udvidede personkredsen for modtagere af integrationsydelse, burde have været indsat en overgangsbestemmelse til regulering af den situation, hvor en uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager har opnået ret til ferie ved overgangen til integrationsydelse. En sådan overgangsbestemmelse blev fx indsat i forbindelse med lov nr. 296 af 22. marts 2016, som indførte kontanthjælpsloftet og 225-timers reglen og hvor ferieretten blev nedsat fra 5 til 4 uger. Efter denne lovændring bevarer personer, der har opnået ret til 5 ugers ferie ved lovens ikrafttræden, således denne ret i 12 måneder frem.

På den baggrund foreslås det, at der i lov nr. 300 af 22. marts 2016, som udvider personkredsen for modtagere af integrationsydelse, indsættes en lignende overgangsbestem-

melse, hvorved det fastslås, at allerede optjent ferie kan afholdes i det efterfølgende år.

Konkret foreslås det, at uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse og som har opnået ret til 4 eller 5 ugers ferie, bevarer deres ret til at afholde ferien inden for de 12 følgende måneder fra det tidspunkt, hvor ferieretten er opnået. Det foreslås, at dette skal gælde uanset, at bestemmelsen i § 13, stk. 11, 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik kun omfatter uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere.

Det foreslås videre, at der under ferie udbetales integrationsydelse, under forudsætning af, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, mens ferien afholdes. Herved vil det, som det i øvrigt gælder på kontanthjælpsområdet, være den ydelse, personen er berettiget til på ferieafholdelsestidspunktet, der udbetales under ferie. Det indebærer, at personen skal opfylde de generelle betingelser for at modtage hjælpen, jf. aktivlovens § 11. De generelle betingelser efter aktivloven indebærer, at man for at modtage hjælp i form af uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse skal have været ude for ændringer i sine forhold (en social begivenhed), der har bevirket, at man ikke kan forsørge sig selv og sin familie, og at man ikke modtager andre ydelser, der kan dække forsørgelsesbehovet.

Det foreslås, at ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 5 ugers ferie. Det betyder, at allerede afholdt ferie fratrækkes i de 5 uger.

Herudover vil feriens placering – ligesom det i øvrigt gælder på kontanthjælpsområdet - skulle aftales nærmere mellem integrationsydelsesmodtageren og kommunen, idet der skal tages hensyn til både beskæftigelsesindsatsen og evt. families ferie. Hvis integrationsydelsesmodtageren og kommunen ikke kan blive enige om, hvornår ferien skal afholdes, træffer kommunen afgørelse herom.

Det bemærkes, at forslaget alene vedrører personer, der har optjent ferieretten som uddannelses- eller kontanthjælpsmodtagere. Der ændres således ikke ved, at personer, der modtager integrationsydelse, ikke optjener ret til ferie efter lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 11.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 16, vil medføre en forøgelse af antallet af sager, hvor kravet om vellykket integration vil skulle vurderes. Tidsforbruget for

disse sager er højere end det gennemsnitlige tidsforbrug pr. børnesammenførings sag (sager, hvor en forælder ikke søger samtidig hermed). Det gennemsnitlige tidsforbrug i disse sager er aktuelt 4 timer. Udlændingestyrelsen skønner, at tidsforbruget i sager, hvor kravet om vellykket integration skal vurderes, er ca. 6 timer. Der er derfor tale om en stigning på 2 timer pr. sag for de sager, hvor lovforslaget vil have en effekt.

Udlændingestyrelsen skønner omfanget til at være ca. 300 sager pr. år.

Ændringen skønnes dermed fremadrettet at give merudgifter til ca. 0,5 årsværk, svarende til ca. 0,3 mio. kr. pr. år, heraf 0,2 mio. kr. i lønsum.

Eventuelle merudgifter i 2016 vil blive afholdt inden for Udlændingestyrelsens ramme. Merudgifterne i 2017 og frem vil blive håndteret i forbindelse med forslaget til finansloven for 2017.

Forslaget om at indsætte en overgangsbestemmelse i lov nr. 300 af 22. marts 2016, således at uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere, der har optjent ret til ferie, og som overgår til integrationsydelse den 1. juli 2016, bevarer deres ret til ferie med integrationsydelse, skønnes ikke at have nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindredgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Lovforslaget vil medføre en tungere sagsbehandling i Udlændingestyrelsen

Lovforslaget har i lyset af EU-Domstolens dom i sagen C-561/14, Genc, til formål, at bringe bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 16, i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EU-retten.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag er ikke forinden fremsættelsen sendt i høring, da der er behov for, at reglerne træder i kraft hurtigt. EU-Domstolens dom i sagen C-561/14, Genc, betyder, at udlændingelovens § 9, stk. 16, ikke kan anvendes i sin nuværende affattelse. Det er derfor nødvendigt, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 16, kan træde i kraft så hurtigt som muligt.

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatsamfundet, Amnesty International, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Finansrådet, Folkehøjskollernes Forening, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationsstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Københavns Byret, Københavns Kommune, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK), Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), PRO-VEST, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Retten i Randers, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, SOS mod Racisme, Udlændingenævnet, Ægteskab uden grænser og 3 F.

		sen. De årlige merudgifter skønnes at udgøre 0,3 mio. kr., heraf 0,2 mio. kr. i lønsum.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Lovforslaget medfører, at sagsbehandlingen i Udlændingestyrelsen fremadrettet vil blive tungere.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har i lyset af EU-Domstolens dom i sagen C-561/14, Genc, til formål, at bringe bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 16, i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EU-retten.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har dansk indfødsret, har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 eller har tidsbegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

Hvis barnet og en af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 6 år, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kun gives, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 16, 1. pkt. Ved vurderingen skal der lægges vægt på barnets og begge forældres forhold, jf. § 9, stk. 16, 2. pkt.

Efter § 9, stk. 16, 3. pkt., gælder 1. og 2. pkt. ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens en-

hed, taler derimod, eller hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2.

Fristen på 2 år tidligst regnes fra barnets fyldte 6. år, jf. § 9, stk. 16, 4. pkt., og børn op til det fyldte 8. år skal derfor ikke integrationsvurderes, selvom den herboende forælder først søger barnet familiesammenført senere end 2 år efter, at det har været muligt.

Det foreslås, at § 9, stk. 16, 3. pkt., affattes således, at 1. og 2. pkt. ikke gælder, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at tidspunktet for indgivelse af ansøgning om familiesammenføring med et barn fremover ikke har betydning for, om der skal foretages en integrationsvurdering. I sager om familiesammenføring med børn, hvor barnet og den anden forælder bor i hjemlandet, og barnet er over 6 år, vil udgangspunktet være, at opholdstilladelse er betinget af, at barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Kravet vil således gælde, uanset hvornår ansøgningen om familiesammenføring er indgivet.

Endvidere indebærer den foreslåede bestemmelse, at også børn i alderen 6-8 år som udgangspunkt skal integrationsvurderes. Ved vurderingen af, om børn i alderen 6-8 år har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet, indgår de samme kriterier, som i øvrigt finder anvendelse i for-

bindelse med integrationsvurderingen. Der henvises til afsnit 2.1 og 2.3.

Kravet om mulighed for en vellykket integration skal fortsat ikke stilles, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.

Denne del af den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i § 9, stk. 16, 3. pkt., og vil blive administreret som hidtil. Kravet om grundlag for en vellykket integration vil således som hidtil ikke blive stillet, hvis et afslag på familiesammenføring vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet og den herboende forælder ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor forælderen ikke har mulighed for at være indrejse og tage ophold sammen med barnet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forælderen i Danmark har opholdstilladelse som flygtning eller har beskyttelsesstatus og ikke har mulighed for at indrejse og tage ophold med barnet i hjemlandet eller et andet land.

Herudover vil der som hidtil kunne foreligge andre ganske særlige grunde. Det kan f.eks. være, hvis det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende forælder til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder.

Ligeledes vil den omstændighed, at den herboende forælder har forældremyndighed over eller samværsret med andre mindreårige børn bosiddende i Danmark, kunne indebære, at kravet om en vellykket integration ikke skal stilles. Praksis på dette område er beskrevet i det daværende Integrationsministeriums notat af 23. juni 2010 om betydningen af, at den herboende forælder har herboende særbørn, i sager om opholdstilladelse efter den dagældende udlændingelovs § 9, stk. 13 (vellykket integration). Notatet er sendt til Folketingets Integrationsudvalg (Folketingsåret 2009/2010, alm. del – bilag 163).

Endvidere vil hensynet til barnets tarv efter FN's børnekonvention kunne indebære, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring her i landet, uden at der foretages en vurdering af barnets grundlag for en vellykket integration i Danmark. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis den af barnets forældre, der er bosiddende i hjemlandet, på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap er ude af stand til at tage vare på barnet, eller hvis der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet vil blive eller er blevet tvangsfjernet fra den ene af forældrene.

Tilsvarende vil være tilfældet, hvis den af barnets forældre, der opholder sig i hjemlandet, og hos hvem barnet har sin bopæl, gives tilladelse til ægtefællesammenføring her i landet med en person, der ikke er barnets forælder, og barnet ikke tidligere har haft et familieliv med den forælder, der

stadig bor i hjemlandet. Det gælder ligeledes, hvor etablering af et familieliv med forælderen i hjemlandet må antages ikke at være muligt, eller hvor hensynet til barnet tarv taler imod at henvise barnet til at etablere familieliv med denne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2. og 2.3.

Til nr. 2

Det foreslås at ophæve § 9, stk. 16, 4. og 5. pkt..

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har dansk indfødsret, har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

Det fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 16, 1. pkt., at hvis barnet og en af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 6 år, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kun gives, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Ved vurderingen efter 1. pkt. skal der lægges vægt på barnets og begge forældres forhold, jf. § 9, stk. 16, 2. pkt.

Efter § 9, stk. 16, 3. pkt., gælder 1. og 2. pkt. ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, eller hvis ansøgningen indgives, senest 2 år efter at den herboende forælder opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2.

Fristen på 2 år regnes tidligst fra barnets fyldte 6. år, jf. § 9, stk. 16, 4. pkt.

Efter § 9, stk. 16, 5. pkt., gælder 1. og 2. pkt. endvidere ikke, hvis den herboende forælder ved udløbet af fristen på 2 år er forhindret i at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet, herunder som følge af tvist om forældremyndigheden over barnet, eller som følge af at barnets opholdssted ikke kendes, og hvis den herboende forælder efter forhindringens ophør søger at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet uden unødigt ophold.

Det foreslås ved lovforslagets § 1, nr. 1, at ændre § 9, stk. 16, 3. pkt., således at fristen på 2 år udgår af bestemmelsen.

Da § 19, stk. 16, 4. og 5. pkt., vedrører beregning af fristen på 2 år, foreslås det at opheve disse bestemmelser.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås i § 8, *stk. 1, 1. pkt.*, at uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse og som pr. 31. marts 2016 har opnået ret til 5 ugers ferie, jf. § 13, stk. 11, i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved lov nr. 894 af 4. juli 2013, bevarer deres ret til at afholde de 5 ugers ferie inden for de 12 følgende måneder.

Det indebærer, at retten til den optjente ferie bevares, uanset, at bestemmelsen i § 13, stk. 11, 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik kun omfatter uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere. Personer, der på tidspunktet for afholdelsen af ferien, opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, kan således afholde ferien uanset, at det fremgår af § 13, stk. 11, 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik, at der alene kan afholdes ferie, såfremt personen på tidspunktet af afholdelsen af ferien er berettiget til uddannelses- eller kontanthjælp.

Det foreslås i § 8, *stk. 1, 2. pkt.*, at § 13, stk. 12, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse. Det indebærer, at det er en betingelse for afholdelse af ferie, at personen har indgået aftale med kommunen om feriens placering. Ved placering af ferien skal der tages hensyn til både beskæftigelsesindsatsen og evt. families ferie. Hvis integrationsydelsesmodtageren og kommunen ikke kan blive enige om, hvornår ferien skal afholdes, træffer kommunen afgørelse herom. Afgørelsen kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. de almindelige regler om klage til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Det foreslås i § 8, *stk. 1, 3. pkt.*, at der under feriens afholdelse udbetales integrationsydelse. Det er en forudsætning herfor, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, mens ferien afholdes.

Det foreslås i § 8, *stk. 1, 4. pkt.*, at ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 5 ugers ferie. Det betyder, at allerede afholdt ferie fratrækkes i de 5 uger.

Forslaget betyder, at personer, der i 12 sammenhængende måneder forud for den 31. marts 2016 har modtaget uddannelses- eller kontanthjælp og som pr. 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse, kan holde 5 ugers ferie inden for de følgende 12 måneder, fra det tidspunkt hvor retten til ferie er

opnået. De opnåede 5 ugers ferie skal således være afholdt senest den 31. marts 2017.

I forbindelse med lov nr. 296 af 22. marts 2016, som indførte kontanthjælpsloftet og 225-timers reglen, blev ændret i reglerne vedr. optjening af ferie, således at uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere pr. 1. april 2016 alene har ret til 4 ugers ferie. Derfor vil de personer der pr. 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse have optjent forskellige ferieperioder og det foreslås derfor, at der sondres imellem personer, der har optjent ferie pr. 31. marts 2016 og personer der har optjent ferie pr. 30. juni 2016.

Det foreslås derfor i § 8, *stk. 2, 1. pkt.*, at uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse og som pr. 30. juni 2016 har opnået ret til 4 ugers ferie jf. § 13, stk. 11, i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved lov nr. 296 af 22. marts 2016, bevarer deres ret til at afholde de 4 ugers ferie inden for de 12 følgende måneder.

Det indebærer, at retten til den optjente ferie bevares, uanset, at bestemmelsen i § 13, stk. 11, 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik kun omfatter uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere. Personer, der på tidspunktet for afholdelsen af ferien, opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, kan således afholde ferien uanset, at det fremgår af § 13, stk. 11, 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik, at der alene kan afholdes ferie, såfremt personen på tidspunktet af afholdelsen af ferien er berettiget til uddannelses- eller kontanthjælp.

Det foreslås i § 8, *stk. 2, 2. pkt.*, at § 13, stk. 12, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse. Det indebærer, at det er en betingelse for afholdelse af ferie, at personen har indgået aftale med kommunen om feriens placering. Ved placering af ferien skal der tages hensyn til både beskæftigelsesindsatsen og evt. families ferie. Hvis integrationsydelsesmodtageren og kommunen ikke kan blive enige om, hvornår ferien skal afholdes, træffer kommunen afgørelse herom. Afgørelsen kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. de almindelige regler om klage til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Det foreslås i § 8, *stk. 2, 3. pkt.*, at der under ferie udbetales integrationsydelse. Det er en forudsætning, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse,

Det foreslås i § 8, *stk. 2, 4. pkt.*, at ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 4 ugers ferie. Det betyder, at allerede afholdt ferie fratrækkes i de 4 uger.

Forslaget betyder, at personer, der i 12 sammenhængende måneder forud for den 30. juni 2016 har modtaget uddannelses- eller kontanthjælp og som pr. 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse, kan holde 4 ugers ferie inden for de følgende 12 måneder, fra det tidspunkt hvor retten til ferie er opnået. De opnåede 4 ugers ferie skal således være afholdt senest den 30. juni 2017.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.

Til § 3

Det foreslås i § 3, *stk. 1*, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det betyder, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 16, finder anvendelse fra og med dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Det bemærkes hertil, at EU-Domstolens dom i sagen C-561/14, Genc, som nævnt i afsnit 1 og afsnit 2.2. betyder, at udlændingelovens § 9, stk. 16, ikke kan anvendes i sin nuværende affattelse. Det er derfor nødvendigt, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 16, kan træde i kraft så hurtigt som muligt.

Det foreslås i § 3, *stk. 2*, udlændingelovens § 9, stk. 16, som ændret ved lovens § 1, nr. 1 og 2, ikke finder anvendelse for

udlændinge, der inden lovforslagets fremsættelse har indgivet ansøgning om opholdstilladelse.

Da udlændingelovens § 9, stk. 16, ikke kan anvendes i sin nuværende affattelse, skal udlændingemyndighederne ved behandlingen af verserende sager om familiesammenføring med børn efter de gældende regler – dvs. i de tilfælde, hvor ansøgningen er indgivet før lovforslagets fremsættelse – se bort fra kravet i udlændingelovens § 9, stk. 16. I de tilfælde, hvor ansøgningen indgives efter lovforslagets fremsættelse, skal ansøgningen behandles efter udlændingelovens § 9, stk. 16, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 1.

Til § 4

Bestemmelsen, der vedrører lovens territoriale gyldighed, betyder, at lovens § 1 ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 9. - - -

Stk. 2-15...

Stk. 16. Hvis barnet og en af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 6 år, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kun gives, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Ved vurderingen efter 1. pkt. skal der lægges vægt på barnets og begge forældres forhold. 1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, eller hvis ansøgningen indgives, senest 2 år efter at den herboende forælder opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2. Fristen på 2 år regnes tidligst fra barnets fyldte 6. år. 1. og 2. pkt. gælder endvidere ikke, hvis den herboende forælder ved udløbet af fristen på 2 år er forhindret i at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet, herunder som følge af tvist om forældremyndigheden over barnet, eller som følge af at barnets opholdssted ikke kendes, og hvis den herboende forælder efter forhindringens ophør søger at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet uden unødigt ophold.

Stk. 17-37...

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 16, 3. pkt., affattes således:

”1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.”

2. § 9, stk. 16, 4. og 5. pkt., ophæves.

§ 2

I lov nr. 300 af 22. marts 2016 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Udvidelse af personkredsen for modtagelse af integrationsydelse m.v.) foretages følgende ændring:

1. Efter § 7 indsættes:

”§ 8. Uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrationsydelse, og som pr. 31. marts 2016 har optjent ret til 5 ugers ferie, jf. § 13, stk. 11, i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved lov nr. 894 af 4. juli 2013, bevarer deres ret til at afholde de 5 ugers ferie inden for de 12 følgende måneder. § 13, stk. 12, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse. Under ferie udbetales integrationsydelse, under forudsætning af, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, mens ferien afholdes. Ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 5 ugers ferie.

Stk. 2. Uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere, der med virkning fra den 1. juli 2016 overgår til integrati-

onsydelse, og som pr. 30. juni 2016 har optjent ret til 4 ugers ferie, jf. § 13, stk. 11, i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved lov nr. 296 af 22. marts 2016, bevarer deres ret til at afholde de 4 ugers ferie inden for de 12 følgende måneder. § 13, stk. 12, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse. Under ferie udbetales integrationsydelse, under forudsætning af, at personen i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage integrationsydelse, mens ferien afholdes. Ferie, der er afholdt inden den 1. juli 2016, indgår i opgørelsen af de op til 4 ugers ferie.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Udlændingelovens § 9, stk. 16, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 1 og 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovforslagets fremsættelse har indgivet ansøgning om opholdstilladelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.